

Per la regulació de la jornada contínua

Davant els canvis socials i la demanda creixent de qualitat, arriba l'hora que la comunitat educativa aborde els nous problemes derivats de l'organització dels centres. En 1992, en el marc del V Congrés, STEPV-Iv ja defensava una jornada contínua, inserida dins d'un model nou d'organització escolar. En el programa de les eleccions sindicals de 2006, en les quals el Sindicat va obtindre la majoria en el sector de l'ensenyament públic, ens reafirmàvem en la reivindicació de la regulació de la jornada contínua com a resultat d'un consens al si de la comunitat educativa. A més, el passat 29 de març milers de professores i professors del sector públic van secundar una jornada de vaga per reivindicar, entre altres assumptes, la seua regulació.

En aquests moments, davant les properes negociacions amb l'Administració Valenciana, seguim defensant-la dins d'un marc legislatiu basat en la participació de tota la comunitat educativa que alhora respecte l'autonomia de cada centre. Les propostes sobre jornada i calendari escolar corren el risc de simplificar-se, per la qual cosa considerem que aquestes no poden quedar-se al marge d'un debat previ i necessari sobre el model educatiu i la realitat social, econòmica i cultural de l'entorn que envolta cada centre educatiu.

Una reforma que pretenga aconseguir realment una educació de qualitat hauria d'impulsar inexorablement una organització escolar més flexible, dintre de la qual la jornada n'és una variable més. D'acord amb l'anàlisi de les experiències implantades, la jornada, per ella mateixa, no té un pes decisiu en el rendiment escolar de l'alumnat. No obstant això, una jornada escolar producte d'una reflexió com la que reivindicuem, establida autònomament per decisió democràtica de les comunitats educatives i acompanyada d'un aprofitament major de la infraestructura escolar, de millora les condicions de treball, disposaria de més professorat, educadors i personal de serveis en els centres, més dotacions escolars i unes ofertes suficients d'activitats complementàries.

L'adopció de la jornada contínua no es necessàriament la regla de tres directa d'aquest debat. Cada vegada hi ha més veus que reivindiquen no barrejar la justa reivindicació d'una jornada més racional per al professorat amb el debat sobre el tipus de jornada que necessita l'alumnat, amb una millor organització dels anomenats temps lectius i no lectius. La jornada contínua pot esdevindre un dels instruments importants per a millorar la qualitat de l'ensenyament, sempre que siga fruit d'un projecte educatiu decidit per tots i cadascun dels sectors de la comunitat educativa. Cal exigir la racionalització de la jornada laboral dels pares i mares, l'aplicació de les mesures contemplades en les lleis d'igualtat de gènere i de persones depenents, la posada en marxa de polítiques actives que acaben amb les desigualtats socials, econòmiques i culturals. Aquestes mesures, junt a la implantació d'un nou model de jornada adequat a l'entorn han de servir per: millorar la conciliació de la vida personal i laboral de les famílies, propiciar les relacions familiars, facilitar la integració de les persones nouvingudes, especialment les més desfavorides, en l'entorn i en la societat, avançar en la igualtat de gènere i acabar amb les desigualtats socials i culturals de la societat.

La nova organització escolar ha de partir de: l'autonomia de les comunitats educatives per establir el tipus de jornada que consideren més escaient per a desenvolupar el seu projecte educatiu; l'horari del professorat no ha de ser necessàriament coincident amb el de l'alumnat ni amb el del centre; els centres han de romandre oberts pel matí i per la vesprada, i garantir l'oferta de tots els serveis necessaris; l'administració ha d'estendre i garantir l'oferta de menjadors escolars a tots els centres; les administracions públiques han de garantir als centres el finançament de totes les seues activitats extracurriculars, culturals i esportives; la igualtat d'oportunitats educatives a tot l'alumnat, ofertant més a qui menys té i ho necessita; la millora les condicions de treball del professorat, del personal especialitzat i del personal no docent i la creació d'una nova

institució pública que, amb dotació de recursos humans i materials, siga l'encarregada d'organitzar les activitats extracurriculars, culturals i esportives dins del projecte educatiu del centre i en coordinació amb l'equip directiu. A més, una coordinació en el districte o en el municipi facilitaria l'optimització del recursos disponibles a eixe nivell.

Per tot açò, cal la regulació immediata per part de l'Administració Valenciana d'un model de jornada que permeta els centres i les comunitats educatives que ho decidisquen i reclamen instaurar-la a partir del proper curs escolar. En cas contrari, caldrà iniciar un procés d'informació i de mobilització en el sector per aconseguir-ho.

Vicent Maurí i Genovés

Membre del Secretariat Nacional de l'STEPV-lv.